

δ) Οι φάκελοι που περιέχουν τα δικαιολογητικά συμμετοχής ανοίγονται, **καταγράφονται** στο πρακτικό τα έγγραφα και δικαιολογητικά που περιέχονται στο φάκελο (χωρίς ταυτόχρονα να ελέγχεται το νομότυπο και η πληρότητά τους), μονογράφονται τα έγγραφα αυτά, ελέγχεται η πρωτότυπη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. (και επιστρέφεται) ή το αντίγραφο εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο ή κατάλογο της αλλοδαπής (όταν ο διαγωνιζόμενος είναι αλλοδαπός από κράτος - μέλος της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει κυρώσει τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις). Στη συνέχεια **αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές**, μονογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ε.Δ. και ανακοινώνονται τα επιμέρους στοιχεία τους για κάθε διαγωνιζόμενο. Όλες οι οικονομικές προσφορές καταχωρούνται, μετά από λογιστικό έλεγχο και τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις<sup>43</sup>, σε πίνακα κατά τη σειρά μειοδοσίας (αρχίζοντας από τη μικρότερη προσφορά), ο οποίος υπογράφεται από τα μέλη της Ε.Δ και αποτελεί μέρος του πρακτικού της.

ε) **Κατόπιν η Ε.Δ. ελέγχει**, ξεκινώντας από τον πρώτο μειοδότη και ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας, την έγκυρη συμμετοχή των διαγωνιζομένων, το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας) και την εκπλήρωση των όρων του άρθρου 22 της παρούσας, με βάση τα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο του φακέλου, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 της παρούσας. Τέλος, ελέγχει το παραδεκτό των οικονομικών προσφορών κατά την ίδια σειρά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα υποβολής προσφορών.

στ) Κατά τη διαδικασία αυτή, ελέγχεται η πληρότητα των υπογραφών και μονογραφών **(κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85)** στην Οικονομική Προσφορά των διαγωνιζομένων και παρακρατούνται τα μηχανόσημα του άρθρου 24.1 παρ. 6 της παρούσας, τα οποία ο Πρόεδρος διαγράφει θέτοντας επ' αυτών τη σχετική **σφραγίδα διαγραφής**. Ελέγχεται κατόπιν, κατά το **άρθρο 24.2** της παρούσας, η ορθότητα συμπλήρωσης του εντύπου Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων, η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και η ομαλότητα αυτών μεταξύ τους<sup>44</sup>.

<sup>43</sup> Σκοπός του λογιστικού ελέγχου είναι να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η εσφαλμένη κατάταξη των διαγωνιζομένων στη σειρά με την οποία ελέγχονται τα δικαιολογητικά τους.

<sup>44</sup> Σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 7 του Π.Δ.609/85 όπως ισχύει, αν το σύστημα προσφοράς είναι του άρθρου 7.

Στο σύστημα του άρθρου 6 του π.δ.609/85 ελέγχεται η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή του ενιαίου ποσοστού έκπτωσης. Στο άρθρο αυτό της διακήρυξης γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης που εφαρμόζεται.

- ζ) Για την εφαρμογή του **ελέγχου ομαλότητας**, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), που υπολογίζεται στο τέλος του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς από τους διαγωνιζόμενους, όπως αυτή (τυχόν) διορθώνεται από την Ε.Δ., σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω. Για τον έλεγχο του ορθού υπολογισμού της Εμ από τους διαγωνιζόμενους, η Ε.Δ. ελέγχει τις δαπάνες εργασιών μετά την έκπτωση, το Γενικό Άθροισμα Δαπανών κατά την προσφορά (Σπ), το ποσό που αναλογεί στα Γ.Ε. & Ο.Ε. και το Σύνολο Εργασιών με Γ.Ε. & Ο.Ε. κατά την προσφορά, ενώ η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), θα πρέπει να υπολογίζεται με την αναγκαία στρογγύλευση, ώστε να προκύπτει ο μειοδότης. Σημειώνεται ότι τα όρια ομαλότητας δε στρογγυλοποιούνται.

Σε περίπτωση απόλυτης ταύτισης των οικονομικών προσφορών ο ανάδοχος αναδεικνύεται με **κλήρωση από την Προϊσταμένη Αρχή μετά την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων και κατόπιν προσκλήσεως των Εργ. Επ. που υπέβαλαν τις ίδιες προσφορές, με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας.**

- η) Η διαδικασία ολοκληρώνεται αυθημερόν. Αν ο έλεγχος δε μπορεί να περατωθεί την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. οφείλει να ολοκληρώσει αυθημερόν τον έλεγχο τουλάχιστον των δέκα πρώτων διαγωνιζομένων, ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας. Ο έλεγχος των υπολοίπων προσφορών μπορεί στην περίπτωση αυτή να συνεχιστεί τις αμέσως επόμενες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή του σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της Υπηρεσίας. Τα δικαιολογητικά και οι προσφορές, που δεν ελέγχθηκαν, φυλάσσονται με ευθύνη του Προέδρου της Ε.Δ. Η εφαρμογή της διαδικασίας καταγράφεται στο Πρακτικό της Ε.Δ.

θ) Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου για το σύνολο των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. απορρίπτει τις προσφορές που κρίνει αιτιολογημένα απαράδεκτες (με αναγραφή στο Πρακτικό) και καταρτίζει πίνακα των διαγωνιζομένων που οι προσφορές τους κρίθηκαν παραδεκτές. Ακολουθεί **ανακοίνωση του Προέδρου της Ε.Δ.**, σε πίνακα της υπηρεσίας, στην οποία διεξάγονται οι ανοικτές συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι μπορούν να λάβουν γνώση του πρακτικού και να υποβάλουν (ενδεχομένως) ένσταση κατ' αυτού μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση. Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να λάβουν γνώση και να μελετήσουν επί τόπου τα έγγραφα των φακέλων των συνυποψηφίων τους και να λάβουν φωτοαντίγραφα των εγγράφων που τους ενδιαφέρουν με δαπάνες τους, κατά το άρθρο 5 του ν. 2690/99.

Οι ενστάσεις απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και γνωστοποιούνται με μέριμνα της υπηρεσίας αυτής στον Πρόεδρο της Ε.Δ.

- ι) Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις κατά του πρακτικού, η Ε.Δ. ολοκληρώνει το έργο της και υποβάλλει το πρακτικό για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα και κατακυρώνει στο μειοδότη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Αν υποβληθούν ενστάσεις, η Επιτροπή

Διαγωνισμού τις διαβιβάζει μαζί με το πρακτικό και τη γνώμη της στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εκδικάζει τις ενστάσεις, αποφασίζει και τελικά εγκρίνει το αποτέλεσμα (με την ίδια πράξη).

#### 4.2 Έγκριση αποτελέσματος της δημοπρασίας – Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει και εγκρίνει ή ακυρώνει συνολικά ή μερικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους πλην του μειοδότη. Εν συνεχεία, μετά τον κατά νόμο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας του διαγωνισμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο<sup>45</sup>, καθώς και τη διασταύρωση των στοιχείων του μειοδότη με τα στοιχεία που τηρούνται στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης<sup>46</sup>, προσκαλείται ο μειοδότης να προσκομίσει κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04 (όπως ισχύει), μέσα σε ..... ημέρες<sup>47</sup>, ισχύουσα βεβαίωση εγγραφής στα μητρώα (εφόσον η αρχικώς προσκομισθείσα έπαυσε να ισχύει) και επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά της παρ. 23.2., (β), (γ) και (δ) της παρούσας, στην περίπτωση που έχει λήξει ο χρόνος ισχύος τους καθώς και τα δικαιολογητικά της παρ. 24.1.5 (περί ονομαστικοποίησης των μετοχών)<sup>48</sup> και σε κάθε περίπτωση νέο πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης της Προϊσταμένης Αρχής. Τα στοιχεία ελέγχονται από την Προϊσταμένη Αρχή και, εφόσον δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, κοινοποιείται η εγκριτική του αποτελέσματος του διαγωνισμού απόφαση στο μειοδότη (σύναψη σύμβασης), με πρόσκληση για την υπογραφή της σύμβασης κατά το άρθρο 26 του Π.Δ.609/85 προσκομίζοντας μεταξύ των άλλων που προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη και τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης.

β) Αν τα ζητούμενα δικαιολογητικά δεν προσκομιστούν εμπρόθεσμα ή αν τα προσκομισθέντα είναι ελλιπή ή αν δεν υφίστανται πλέον οι απαιτούμενες προϋποθέσεις καταλληλότητας του μειοδότη, η Προϊσταμένη Αρχή ανακαλεί την απόφαση κατακύρωσης και εγκρίνει την ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά μειοδοσίας, Εργοληπτική Επιχείρηση ή Κοινοπραξία, επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και ούτω καθ' εξής. Η Προϊσταμένη Αρχή είναι υποχρεωμένη να στείλει έγγραφο στο δεύτερο μειοδότη με το οποίο του γνωστοποιεί την έκβαση του επανελέγχου των δικαιολογητικών του πρώτου μειοδότη, πριν την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος σ' αυτόν.

γ) Η απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος, όπως και οι λοιπές αποφάσεις, που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 του ν. 3263/04, κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς με απόδειξη ή με fax, κατά την κρίση της υπηρεσίας. Αν η ισχύς της προσφοράς του μειοδότη έχει λήξει και δε συμφωνεί στην παράταση ισχύος της,

<sup>45</sup> Εφόσον απαιτείται. Αν εκ του προϋπολογισμού του έργου προκύπτει ότι η σύμβαση δεν υπόκειται στον προσυμβατικό έλεγχο (αν δηλαδή ο προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ΕΥΡΩ χωρίς Φ.Π.Α.) προσαρμόζονται ανάλογα οι προβλέψεις της Διακήρυξης (αφαιρείται δηλαδή το υπογραμμισμένο τμήμα).

<sup>46</sup> Εφόσον η αξία της σύμβασης υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο

<sup>47</sup> Η προθεσμία αυτή, μετά την πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04, είναι κατ' ελάχιστον 10 ημέρες και ορίζεται κατά την κρίση της Π.Α.

<sup>48</sup> Εφόσον ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να έχει ονομαστικοποιημένες μετοχές, αλλιώς το υπογραμμισμένο τμήμα διαγράφεται.

προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή απευθύνεται στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, στον οποίο κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτός συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής.

#### **Άρθρο 5: Σύμβαση-Συμβατικά τεύχη**

- 5.1 Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26 του Π.Δ. 609/85, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 35 του Π.Δ. 609/85.
- 5.2 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:
11. Το συμφωνητικό.
  12. Η παρούσα Διακήρυξη.
  13. Η Οικονομική Προσφορά.
  14. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
  15. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
  16. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
  17. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
  18. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
  19. Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη, ή προκύψει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
  20. Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 5.3 Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :
- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
  - (2) Οι Ευρωκώδικες.
  - (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
  - (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

#### **Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας**

6.4 Επίσημη γλώσσα της διαδικασίας είναι η Ελληνική και όλα τα στοιχεία αυτής, καθώς και κάθε έγγραφο της Υπηρεσίας, θα είναι συντεταγμένα στην Ελληνική γλώσσα ή θα συνοδεύονται από νόμιμη ελληνική μετάφραση.

Επικρατούσα διατύπωση είναι πάντοτε η Ελληνική. Οι τυχόν ενστάσεις θα υποβάλλονται στην Ελληνική.

6.5 Τα έγγραφα και δικαιολογητικά που θα κατατεθούν από αλλοδαπές Επιχειρήσεις πρέπει, **επί ποινή απαραδέκτου**, να είναι νόμιμα επικυρωμένα, είτε από το Αρμόδιο Προξενείο της χώρας της διαγωνιζόμενης είτε με την επίθεση της σφραγίδας "Apostile" σύμφωνα με τη συνθήκη της Χάγης της 05-10-61 (που κυρώθηκε με το Ν. 1497/84), ώστε να πιστοποιείται η γνησιότητά τους. Η μετάφραση των εγγράφων αυτών γίνεται είτε από Έλληνα δικηγόρο είτε από το αρμόδιο προξενείο είτε από τη μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

6.6 Οι έγγραφες και προφορικές συνεννοήσεις μεταξύ των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην ανάθεση και εκτέλεση του έργου των υποψηφίων, των διαγωνιζομένων και του αναδόχου διεξάγονται στην Ελληνική γλώσσα. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διευκολύνει την επικοινωνία των αλλοδαπών υπαλλήλων του με την Υπηρεσία με διάθεση διερμηνέων.

**Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία**

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων<sup>49</sup>:

- 7.1** Ο Ν. 1418/84 - «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/84) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ιδίως με τους Νόμους :
- Ν. 2052/92 άρθρα 6 και 20 (Φ.Ε.Κ. Α' 94/05-06-1992)
  - Ν. 2229/94 άρθρα 1 έως και 4 (Φ.Ε.Κ. 138 Α' /13-8-1994)
  - Ν. 2338/95 άρθρο 13 (Φ.Ε.Κ. Α' 202/14-09-1995)
  - Ν. 2372/96 άρθρο 4 (Φ.Ε.Κ. Α' 29/28-02-1996)
  - Ν. 2940/01 (Φ.Ε.Κ. Α' 180/6-8-2001)
  - Ν. 3212/2003 (Φ.Ε.Κ. 308Α' /31-12-2003)
  - Ν. 3263/2004 (Φ.Ε.Κ. 179Α'/28-9-2004)
  - Ν. 3316/2005 (Φ.Ε.Κ. 42Α/22-2-2005)
  - Ν. 3481/2006 (Φ.Ε.Κ. 162 Α'/2-8-2006)
  - Ν. 3548/2007 (Φ.Ε.Κ. 68 Α'/20-3-2007) και Ν. 3559/2007 (ΦΕΚ Α' 102/14-5-07)
- 7.3** Οι διατάξεις περί ονομαστικοποίησης των μετοχών των εργοληπτικών επιχειρήσεων με μορφή Α.Ε. και του ελέγχου της τυχόν ύπαρξης ασυμβίβαστων ιδιοτήτων από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής κλπ. [π.δ. 82/1996 και Ν.3310/05 (Φ.Ε.Κ. Α 30/14-2-05)], όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά το Ν.3414/05 (Φ.Ε.Κ. Α'279)].
- 7.7** Οι διατάξεις Ν. 1642/86 για το Φ.Π.Α. (Φ.Ε.Κ. Α' 25/86) και
- Το άρθρο 27 του Ν. 2166/93 για κράτηση 6% στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. Α' 137/24-8-93)
  - Ν. 2362/95 - Δημόσιο Λογιστικό (Φ.Ε.Κ. 247 Α'/95)
  - Ν. 3310/05, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 3414/05.
  - Το άρθρο 8 του Ν. 2741/99 (προσυμβατικός έλεγχος) (Φ.Ε.Κ. 199 Α' /28-09-1999), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά τους ν. 3060/02 (Φ.Ε.Κ. 242Α/11-10-2002), 3090/2002 (Φ.Ε.Κ. 329Α/24-12-2002), 3310/2005<sup>50</sup> (Φ.Ε.Κ. Α 30/14-2-05) και 3414/05 (Φ.Ε.Κ. Α'279) Κ.Υ.Α. αριθμ.24014/25.11.05 (Φ.Ε.Κ. Β'1637) και υπουργική απόφαση αριθμ.1108437/2565 /ΔΟΣ /05 (Φ.Ε.Κ. Β'1590).
- 7.8** Το Π.Δ. 609/85 (Φ.Ε.Κ. 223 Α'/85) - Κατασκευή Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ιδίως με τα:
- Π.Δ. 286/94 (Φ.Ε.Κ. Α' 148/94)

<sup>49</sup> Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της διακήρυξης (πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητά στο κείμενο και τις υποσημειώσεις της διακήρυξης), μπορούν να προστίθενται και να περιλαμβάνονται, μόνον εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με την ισχύουσα νομοθεσία.

<sup>50</sup> Τίθεται μόνο αν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη (χωρίς Φ.Π.Α.) υπερβαίνει το 1.000.000,00 Ευρώ (άρθρο 12 παρ. 27 του ν. 3310/05, σε συνδυασμό με το ν.3414/05.

- Π.Δ. 368/94 άρθρα 5,6,7,8,9 και 11 (Φ.Ε.Κ. Α' 201/94)
- Π.Δ. 210/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 166/97)
- Π.Δ. 285/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 207/97)
- Π.Δ. 218/99 (Φ.Ε.Κ. 187 Α' /16-09-1999)

**7.5** Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες αποφάσεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (νόμου, Προεδρικού διατάγματος, Υπουργικής απόφασης, κ.λ.π.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

**Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή Αναδόχου**

- 8.1** Το έργο χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. Εναρ. Έργου ..... ) και υπόκειται στις κρατήσεις<sup>51</sup> που προβλέπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης και της κράτησης 6% του άρθρου 27 παρ. 34-37 του Ν. 2166/93 (Φ.Ε.Κ. 137 Α/24-8-93)<sup>52</sup>.
- 8.2** Τα γενικά έξοδα, όφελος κ.λ.π. του Αναδόχου και οι επιβαρύνσεις από φόρους, δασμούς κ.λ.π. καθορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον Κύριο του Έργου.
- 8.4** Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 40 του Π.Δ. 609/85 και (ενδεχομένως) το αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε EURO.

**Άρθρο 9: Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό**

Εφόσον ζητηθούν εγκαίρως συμπληρωματικές πληροφορίες, διευκρινίσεις κ.λ.π. για το διαγωνισμό, αυτές θα παρέχονται από την αρχή που τον διεξάγει, το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.

**Άρθρο 10: Τεκμήριο από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό**

Η υποβολή προσφοράς στο διαγωνισμό αποτελεί τεκμήριο ότι ο διαγωνιζόμενος έχει λάβει πλήρη γνώση αυτής της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης και γνωρίζει πλήρως τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου.

<sup>51</sup> Το άρθρο αυτό προσαρμόζεται στις κρατήσεις που ισχύουν για κάθε φορά.

<sup>52</sup> Εφόσον το έργο συγχρηματοδοτείται και από κοινοτικούς πόρους, τούτο να αναγράφεται στη Διακήρυξη

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου****11.3 Τίτλος του έργου**

Ο τίτλος του έργου είναι:

«.....».

**11.4 Προϋπολογισμός του έργου**

Ο συνολικός προϋπολογισμός Μελέτης / Υπηρεσίας του έργου ανέρχεται σε ..... Ευρώ και αναλύεται σε<sup>53</sup>:

Δαπάνη Εργασιών.....

Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.+Ο.Ε.).....

Απρόβλεπτα (ποσοστού 15% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.).....

Αναθεώρηση.....

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.....

**11.3 Τόπος εκτέλεσης του έργου**

.....

**11.4 Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου**

.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

**Επισημαίνεται** ότι, για λόγους διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης αυτών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό, αλλά και συμμόρφωσης προς τις επιταγές της Κοινοτικής νομοθεσίας και νομολογίας (υπόθεση C-496/99 P / Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta SpA), το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων δεν πρέπει να μεταβάλλεται ουσιωδώς κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Δυνατότητα μεταβολής υφίσταται, μόνο σε

<sup>53</sup> Μπορούν να προστίθενται και άλλα κονδύλια, όπως π.χ. δαπάνη απολογιστικά εκτελούμενων εργασιών.

**ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ**, που αναφέρονται ρητά στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και εφόσον η μεταβολή δεν προκύπτει από ατέλειες και ελλείψεις της μελέτης, με βάση την οποία δημοπρατήθηκε το έργο.

Ειδικά, η διαχείριση των «επί έλασσον» δαπανών θα ακολουθεί τις προβλέψεις της υφιστάμενης νομοθεσίας (άρθρο 8 παρ. 3 ν. 1418/84, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3481/06,) εφόσον η δυνατότητα χρησιμοποίησής τους αναφέρεται ρητά στη διακήρυξη και τη σύμβαση, με τους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

**Δεν επιτρέπεται** με τη χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών:

- να προκαλείται αλλαγή του **«βασικού σχεδίου»** της αρχικής σύμβασης, όπως αυτό περιγράφεται στα συμβατικά τεύχη,
- να θίγεται η πληρότητα, η ποιότητα και η λειτουργικότητα του έργου,
- να καταργείται μια **«ομάδα εργασιών»** της αρχικής σύμβασης
- να πληρώνονται **νέες εργασίες**, που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση,
- να τροποποιούνται οι **προδιαγραφές** του έργου, όπως αυτές περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη,
- να προκαλείται αύξηση ή να γίνεται εισαγωγή **νέων συμβατικών δαπανών**, οι οποίες δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο του διαγωνισμού του έργου (π.χ. για το μητρώο έργου, απολογιστικές εργασίες, κλπ).
- Υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των προαναφερθέντων περιορισμών, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών, **χωρίς περιορισμό** ορίου μεταβολής των εργασιών στο εσωτερικό της αυτής «ομάδας εργασιών», **αλλά:**
- με περιορισμό της μεταβολής (αύξησης ή μείωσης) της συμβατικής δαπάνης μιας «ομάδας εργασιών», **έως το 20% της δαπάνης αυτής και ταυτόχρονα**
- με περιορισμό του συνόλου, αθροιστικά, όλων των μετακινήσεων από «ομάδα εργασιών» σε «ομάδα εργασιών» **έως το 10% της δαπάνης της αρχικής σύμβασης του έργου.**

Οι ως άνω ποσοτικοί περιορισμοί δεν ισχύουν στην περίπτωση που επέρχονται μόνο μειώσεις ποσοτήτων (και οικονομικού αντικειμένου) μιας σύμβασης (στο πλαίσιο των προβλέψεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου), χωρίς να χρησιμοποιούνται τα εξοικονομούμενα ποσά για την αύξηση των ποσοτήτων άλλων εργασιών της σύμβασης.

#### **Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου**

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε ..... και αρχίζει από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης<sup>54</sup>.

<sup>54</sup> Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αν λόγου χάρη δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών.



Οι αποκλειστικές και ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες του έργου αναφέρονται ειδικότερα στην Ε.Σ.Υ.

### **Άρθρο 13: Διαδικασία επιλογής Αναδόχου - Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών**

- 13.1** Η επιλογή του αναδόχου θα γίνει με την «ανοικτή δημοπρασία» της παραγράφου 2.α του άρθρου 4 του Ν.1418/84, όπως ισχύει και με τους όρους του Ν.3263/2004.
- 13.2** Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων θα υποβληθεί με το σύστημα ..... του άρθρου 4 παράγραφος ..... του Ν.1418/84 και του άρθρου ..... του Π.Δ.609/85<sup>55</sup>.

Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να υποβάλει μόνο μία οικονομική προσφορά.

### **Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης – Ανάδειξη Αναδόχου**

Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η χαμηλότερη τιμή, όπως ειδικότερα ορίζεται στο Ν.3263/2004.

### **Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό**

- 15.1** Για την έγκυρη συμμετοχή στο διαγωνισμό κατατίθενται από τους διαγωνιζόμενους, κατά τους όρους του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, που ανέρχονται σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.<sup>56</sup>, ήτοι στο ποσό των ..... ΕΥΡΩ. Οι εγγυητικές επιστολές απευθύνονται είτε στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό είτε στο φορέα κατασκευής είτε στον κύριο του έργου και σε περίπτωση διαγωνιζόμενης **κοινοπραξίας** πρέπει να είναι κοινές υπέρ όλων των μελών της.
- 15.2** Οι εγγυητικές επιστολές αναφέρουν απαραίτητα τα στοιχεία του διαγωνιζόμενου, δηλαδή το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο του ατομικού εργολήπτη, την επωνυμία του νομικού προσώπου (εταιρείας) ή τον τίτλο της Κοινοπραξίας, τον τίτλο του έργου για το οποίο δίδεται η εγγύηση, σαφή παραίτηση του εγγυητή από την ένσταση της διζήσεως μέχρι το παραπάνω ποσό και ανεπιφύλακτη υπόσχεση περί καταβολής του ποσού της εγγύησης, χωρίς καμία ένσταση ή αντίρρηση, μέσα σε **πέντε (5) το πολύ εργάσιμες ημέρες** από τη σχετική ειδοποίηση, κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στις διατάξεις του άρθρου 23 του Π.Δ. 609/85 και του άρθρου 4 του Ν.3263/2004, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3559/07 (άρθρο έκτο παρ. 1).
- 15.3** Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής **δε γίνονται δεκτές**, αν έχουν χρόνο ισχύος μικρότερο των ..... ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοπράτησης (άρθρο 23 παρ. 2 και 3 του Π.Δ. 609/85 όπως ισχύει).  
Οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν υπέρ του Κυρίου του Έργου, εφόσον συντρέχει νόμιμη περίπτωση.

<sup>55</sup> Ιδιαίτερως επισημαίνεται ότι η παρούσα διακήρυξη αφορά τα συστήματα δημοπράτησης των άρθρων 6, 7 (κυρίως), 9 και 11 του π.δ. 609/85, (με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για το καθένα εξ αυτών) και δεν αφορά το σύστημα μελέτη-κατασκευή.

<sup>56</sup> Υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, μπορεί να ορισθεί μέχρι και σε ποσοστό 4% επί του ποσού του προϋπολογισμού.

**Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)<sup>57</sup>**

- 16.1** ..... προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο .....
- 16.3** ..... προβλέπεται η πληρωμή πριμ στην παρούσα σύμβαση .....

**Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης**

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3263/2004, που ανέρχεται σε ποσοστό 5%<sup>58</sup> επί του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φ.Π.Α., ήτοι ποσού ..... Ευρώ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό έκπτωσης που πρόσφερε στο διαγωνισμό ο ανάδοχος είναι μεγαλύτερο του ορίου .....%<sup>59</sup>, υποχρεούται να προσκομίσει για την υπογραφή της σύμβασης επιπλέον πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν.3263/2004, το ύψος της οποίας μπορεί να φτάσει και το 35% του προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 35 παρ. 2 του Π.Δ. 609/85.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του αναδόχου από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως του ύψους των.

**Άρθρο 18: Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών**

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών στο διαγωνισμό ορίζεται η ....., ημέρα Τρίτη. Ωρα λήξης της υποβολής προσφορών ορίζεται η 10:00 π.μ.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δε διεξαχθεί η δημοπρασία την προαναφερθείσα ημερομηνία ή αν διεξαχθεί μεν αλλά δεν κατατεθεί καμιά προσφορά, θα διενεργηθεί σε νέα ημερομηνία που θα καθορίσει με πράξη της η Προϊσταμένη Αρχή<sup>60</sup> και η οποία θα γνωστοποιηθεί με .....<sup>61</sup> πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία σε όσους έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού και την ίδια ώρα (10:00 π.μ.). Η ίδια διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί και δεύτερη φορά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι στις νέες αυτές ημερομηνίες μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν τεύχη του διαγωνισμού και να συμμετάσχουν σ' αυτόν ενδιαφερόμενοι που δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον

<sup>57</sup> Εφόσον συντρέχει περίπτωση του άρθρου 37 του π.δ.609/85.

<sup>58</sup> Και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις μέχρι ποσοστό 10%.

<sup>59</sup> 12% ή 15 % αν το έργο εκτελεστεί σε νησιωτικό νομό, ο προϋπολογισμός του είναι μικρότερος του ανώτατου ορίου της 2<sup>ης</sup> τάξης και η διαγωνιζόμενη επιχείρηση έχει την έδρα της στο νομό αυτό (βλέπετε σχετικά τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση που καθορίζει το όριο) ή το καθοριζόμενο από την υπηρεσία στις κατηγορίες έργων για τις οποίες δεν έχει εγκριθεί ενιαίο τιμολόγιο.

<sup>60</sup> Η οποία δεν είναι απαραίτητο να είναι και πάλι Τρίτη.

<sup>61</sup> Ορίζεται το μέσον, π.χ. ΦΑΞ.

την προηγούμενη φορά. Στην περίπτωση αυτή τεύχη μπορούν να δίδονται μέχρι και δύο εργάσιμες ημέρες πριν το διαγωνισμό (η ημέρα του διαγωνισμού δεν προσμετράται).

#### **Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών**

Κάθε υποβαλλόμενη προσφορά δεσμεύει το συμμετέχοντα στο διαγωνισμό κατά τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 2 του π.δ. 609/85, για διάστημα έξι μηνών<sup>2</sup>, από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

#### **Άρθρο 20: Δημοσιότητα - Δαπάνες δημοσίευσης**

Περίληψη της Διακήρυξης αυτής θα δημοσιευθεί κατά την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 609/85 στο τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης και στον Ελληνικό Τύπο, σύμφωνα και με το νόμο 3548/2007.

Τα έξοδα των εκ του νόμου απαραίτητων δημοσιεύσεων της διακήρυξης της δημοπρασίας βαρύνουν τον Ανάδοχο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του έργου. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για το ίδιο έργο, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων, βαρύνουν τον κύριο του έργου και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

ΕΦΑΛΛΙΟ Γ'

<sup>2</sup> Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 12 του ν. 3481/2006, ο χρόνος αυτός προσαυξάνεται κατά 3 μήνες στην περίπτωση που ο έργο εμπίπτει στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

## Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό

Στο διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν:

### 21.1 Μεμονωμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις:

- α. Εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρείται στη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., εφόσον ανήκουν στην ..... τάξη για έργα κατηγορίας .....<sup>63</sup>
- β. Προερχόμενες από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή από κράτη που έχουν υπογράψει την συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), στα οποία τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον είναι εγγεγραμμένες σε αυτούς και σε τάξη και κατηγορία αντίστοιχη με τις καλούμενες του Ελληνικού Μητρώου Μ.Ε.Ε.Π.
- γ. Προερχόμενες από ως ανωτέρω β' κράτη, στα οποία δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον αποδεικνύουν ότι έχουν εκτελέσει έργα παρόμοια με το δημοπρατούμενο, από ποιοτική και ποσοτική άποψη.

21.2 Κοινοπραξίες Εργοληπτικών Επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων α, β και γ σε οποιονδήποτε συνδυασμό μεταξύ τους, υπό τους όρους του άρθρου 2 παρ. 7 του π.δ. 609/85 (Κοινοπραξία στην ίδια κατηγορία) και υπό τον όρο ότι κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση θα συμμετέχει στο κοινοπρακτικό σχήμα με ποσοστό όχι μικρότερο του 25% της καλούμενης κατηγορίας.

21.3 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων για την κάλυψη των διαφόρων κατηγοριών των εργασιών του έργου υπό τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 609/85. Το ποσοστό συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στο κοινοπρακτικό σχήμα προκύπτει από τον προϋπολογισμό της κατηγορίας για την οποία αυτή συμμετέχει και δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται. Κατηγορία εργασιών με ποσοστό κάτω του 10% του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.), εφόσον δεν καλείται στη δημοπρασία, αθροίζεται στον προϋπολογισμό της μεγαλύτερης κατηγορίας.

21.4 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στην τάξη ..... του Μ.Ε.Ε.Π. για έργα κατηγορίας ..... με τις προϋποθέσεις της παρ. 41 του άρθρου 16 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (αναβάθμιση ορίου λόγω κοινοπραξίας)<sup>64</sup>.

21.5 Κάθε εργοληπτική επιχείρηση συμμετέχει, είτε μεμονωμένα, είτε ως μέλος ενός κοινοπρακτικού σχήματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για τη συμμετοχή εργοληπτικών επιχειρήσεων σε διαγωνισμούς για την κατασκευή Δημοσίων Έργων.

## Άρθρο 22: Επαγγελματικά προσόντα

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση, που μετέχει στον διαγωνισμό μεμονωμένα, ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να διαθέτει τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα:

<sup>63</sup> Εάν συντρέχει περίπτωση πρέπει να προβλέπεται η συμμετοχή επιχειρήσεων γραμμένων στα Νομαρχιακά Μητρώα. Στην περίπτωση αυτή προσαρμόζεται κατάλληλα ο όρος της Διακήρυξης.

<sup>64</sup> Εφόσον συντρέχει περίπτωση.

1. Να μη βρίσκεται σε πτώχευση, εκκαθάριση<sup>65</sup>, αναγκαστική διαχείριση ή, προκειμένου περί αλλοδαπών, σε οποιαδήποτε άλλη ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από μία παρόμοια διαδικασία, η οποία προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του Κράτους προέλευσής της.
2. Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα οι διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ο πρόεδρος και ο διευθύνων σύμβουλος σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα για α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, κατά το άρθρο 2 παρ.1 της κοινής δράσης της αριθμ. 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) δωροδοκία, κατά το άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26<sup>ης</sup> Μαΐου 1997 (21) και στο άρθρο 3 παρ.1 της κοινής δράσης αριθμ. 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά το άρθρο 1 της αριθμ. 91./308/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ε) υπεξαίρεση (375 Π.Κ), στ) απάτη (386-388 Π.Κ.), ζ) εκβίαση (385 Π.Κ.), η) πλαστογραφία (216-218 Π.Κ.), θ) ψευδορκία (224 Π.Κ.), ι) δωροδοκία (235-237 Π.Κ.), κ) δόλια χρεοκοπία (398 Π.Κ.).  
Τα υπό α'-δ' αδικήματα έχουν ως συνέπεια τον αποκλεισμό του υποψηφίου σε κάθε περίπτωση, ενώ τα υπό ε'-κ', μόνο αν σχετίζονται με την άσκηση του επαγγέλματος του εργολήπτη.
3. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία (εφόσον είναι ημεδαπή ή αλλοδαπή μεν αλλά που έχει ήδη αναπτύξει δραστηριότητα στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
4. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των φόρων, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική Νομοθεσία (σε περίπτωση που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
5. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της προς τις εργοληπτικές οργανώσεις και να μην έχει ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ανώτερο του

<sup>65</sup> Η εκκαθάριση ακολουθεί τη λύση των εταιρειών, συνεπώς αφορά μόνο τις εταιρείες και όχι τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις.

νόμιμου ορίου (οι προϋποθέσεις αυτές ισχύουν μόνο για τις ημεδαπές επιχειρήσεις).

6. Τεχνική ικανότητα<sup>66</sup>.

7. Να μην έχει διαπράξει πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο της επιβλήθηκε ποινή που της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε δημοπρασίες δημοσίων έργων (και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη δημοπρασία).

**Άρθρο 23: Δικαιολογητικά**

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση που συμμετέχει στη δημοπρασία, μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να αποδείξει ότι πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 21 και ότι διαθέτει τα προσόντα του άρθρου 22, προσκομίζοντας πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα (κατά το άρθρο 11 του ν. 2690/99 – Φ.Ε.Κ. Α' 45) αντίγραφα τους τα παρακάτω δικαιολογητικά:

**23.3 Δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής**

- α. Προκειμένου περί εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.Ε.Π., πρωτότυπο πιστοποιητικό εγγραφής σε αυτό, στην τάξη και κατηγορία που ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας<sup>67</sup>. Στο φάκελο των δικαιολογητικών περιέχεται επίσης επικυρωμένο αντίγραφο του ανωτέρω πιστοποιητικού, το οποίο παραμένει στο φάκελο μετά την επιστροφή του πρωτοτύπου για τις ανάγκες της διαδικασίας. Η απουσία του αντιγράφου αυτού από το φάκελο δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού και η Επιτροπή Διαγωνισμού μεριμνά οίκοθεν για την έκδοση του επικυρωμένου αντιγράφου.
- β. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει την Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, επικυρωμένο από την αρμόδια αρχή πιστοποιητικό εγγραφής στους καταλόγους, σε τάξη και κατηγορία όπως ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας, συνταγμένο σύμφωνα με το άρθρο 50 του π.δ. 60/2007.
- γ. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει την

<sup>66</sup> Συμπληρώνεται για να τεθούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να γίνει δεκτή αλλοδαπή εργολ. επιχείρηση που δεν είναι γραμμένη σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών. Η ζητούμενη τεχνική ικανότητα πρέπει να είναι στο επίπεδο των εγγεγραμμένων στις αντίστοιχες τάξεις του ελληνικού Μ.Ε.Ε.Π., δηλαδή ο κατάλογος και τα πιστοποιητικά που ζητούνται πρέπει να περιέχουν έργα του προϋπολογισμού, της τάξης και των κατηγοριών που δικαιούνται να συμμετέχουν στο διαγωνισμό. Για τις ημεδαπές εργολ. επιχειρήσεις η τεχνική ικανότητα αποδεικνύεται από την εγγραφή στην αντίστοιχη τάξη και κατηγορία του Μ.Ε.Ε.Π., μπορούν όμως να τεθούν απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας, ύστερα από σχετική εγκριτική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως προβλέπεται στην διάταξη του άρθρου 42 παρ. 9 του ν.3316/2005. Στην περίπτωση αυτή να αναφέρεται η εγκριτική απόφαση.

<sup>67</sup> Αν προβλέπεται η συμμετοχή επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στα νομαρχιακά μητρώα, να διαμορφωθεί ανάλογα.

Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο της χώρας προέλευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Π.Δ. 60/2007.

**Τα δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, θα πρέπει να ισχύουν κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών.**

#### **23.4 Δικαιολογητικά επαγγελματικής και τεχνικής καταλληλότητας**

Η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 22 περ. 1-4 αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων α έως δ που αφορούν τόσο τις μεμονωμένες επιχειρήσεις όσο και όλα τα μέλη των κοινοπραξιών<sup>68</sup>. Επιπλέον αλλοδαπές εργ.επ. προσκομίζουν τα δικαιολογητικά της περίπτωσης ε' για τη διαπίστωση της τεχνικής τους ικανότητας και οι ελληνικές εργοληπτικές επιχειρήσεις τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων στ' και ζ'. Το δικαιολογητικό της περ.η' προσκομίζεται από ημεδαπές και αλλοδαπές επιχειρήσεις :

- α. Για την περίπτωση 1 προσκομίζονται πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή της χώρας προέλευσης. Για την Ελλάδα τα πιστοποιητικά που αφορούν την **πτώχευση και αναγκαστική διαχείριση** εκδίδονται από το πρωτοδικείο, ενώ αυτό που αφορά τη θέση σε **εκκαθάριση** από την αρμόδια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή το Υπουργείο Ανάπτυξης όταν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία και το πρωτοδικείο της έδρας στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων (Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.). Πιστοποιητικά περί μη θέσεως σε εκκαθάριση **δεν προσκομίζονται** από τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις.
- β. Για την περίπτωση 2 προσκομίζεται απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ανάλογο έγγραφο Δικαστικής Αρχής της χώρας προέλευσής, που αφορά τους διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα. Σε περίπτωση που το απόσπασμα ποινικού μητρώου δεν είναι λευκό, θα υποβάλλεται ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής αρχής ή Συμβολαιογράφου περί των αδικημάτων που αφορούν οι καταδίκες που είναι γραμμένες στο μητρώο. Αν από την ένορκη βεβαίωση προκύπτει ότι κάποια από τις καταδίκες αφορά τα αδικήματα που προκαλούν αποκλεισμό των διαγωνιζομένων, προσκομίζεται η καταδικαστική απόφαση προκειμένου να

<sup>68</sup> Η Ενημερότητα Πτυχίου απαλλάσσει από την υποχρέωση προσκόμισης των δικαιολογητικών του άρθρου 23.2 περ. α', β', γ', δ', στ', ζ' και η. Στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό και επιχειρήσεων με ενημερότητα πτυχίου να γίνεται χρήση του Υποδείγματος Διακήρυξης τύπου Β. Επιχειρήσεις που προσκομίζουν Ενημερότητα Πτυχίου λόγω εγγραφής σε τάξη τρίτη ή μεγαλύτερη για κατηγορία μη καλούμενη στη συγκεκριμένη δημοπρασία κρίνονται όπως οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με Ενημερότητα Πτυχίου.

διαπιστωθεί αν το αδίκημα αφορά την άσκηση του επαγγέλματος του διαγωνιζόμενου. Η ένορκη βεβαίωση διατηρεί την ισχύ της για όσο χρόνο αντιστοιχεί στο περιεχόμενο του ποινικού μητρώου.

- γ. Για την περίπτωση 3 πιστοποιητικά που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή του κράτους εγκατάστασης ή του ελληνικού κράτους, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις της Εργ. Επιχ., όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή και με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, για την Εργ.Επ. και για όλες τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει, καθώς και για κάθε έργο που εκτελεί (παρ. 9 άρθρο 4 του Ν. 1418/84) στην Ελλάδα. Ειδικά για την ασφαλιστική ενημερότητα του ΤΣΜΕΔΕ προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3518/06 (Α' 272).
- δ. Για την περίπτωση 4, εφόσον η εργοληπτική επιχείρηση φορολογείται στην Ελλάδα, αποδεικτικά ενημερότητας για χρέη προς το ελληνικό δημόσιο, τόσο μεμονωμένα όσο και για τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει (παρ.9 αρ.4 του ν. 1418/84). Σε περίπτωση που η Εργ. Επ. δε φορολογείται στην Ελλάδα, βεβαίωση από την αρμόδια ελληνική αρχή ή υπεύθυνη δήλωση περί του γεγονότος αυτού και ταυτόχρονα αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασής της.  
Αν σε κάποιο κράτος δεν εκδίδονται τα παραπάνω α έως δ έγγραφα ή πιστοποιητικά, μπορεί να αντικατασταθούν με ένορκη βεβαίωση (εκδοθείσα εντός των έξι μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας δημοπράτησης) ή, όπου δεν προβλέπεται, από υπεύθυνη δήλωση. **Αν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι στην εν λόγω χώρα εκδίδονται τα υπόψη πιστοποιητικά, η προσφορά του διαγωνιζόμενου είναι απαράδεκτη.**
- ε. Για τις εργολ. επιχειρήσεις της παραγράφου 21.1.γ κατάλογο εκτελεσμένων έργων κατά την τελευταία πενταετία, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσής τους, από τα οποία στοιχεία αποδεικνύεται ότι έχουν εκτελέσει παρόμοια ποιοτικά και ποσοτικά έργα με το δημοπρατούμενο. Τα πιστοποιητικά αυτά αναφέρουν την αξία, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των έργων και διευκρινίζουν αν τα έργα εκτελέστηκαν κατά τους κανόνες της τέχνης και αν περατώθηκαν κανονικά.
- στ. Πιστοποιητικά εκπλήρωσης των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς τις επαγγελματικές εργοληπτικές ενώσεις ή υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι εγγεγραμμένες σε τέτοιες οργανώσεις.
- ζ. Υπεύθυνη δήλωση για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων συνοδευόμενη από: (α) πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων και (β) τις βεβαιώσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για το ανεκτέλεστο μέρος κάθε εργολαβίας που εκτελεί είτε αυτοτελώς είτε σε κοινοπραξία και εκδίδονται στο εξάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας δημοπράτησης του έργου (άρθρο 16 παρ. 44 ν. 1418/84, όπως ισχύει).
- η. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της Εργ.Επ. ότι δεν της επιβλήθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα ποινή η οποία της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοπρασία.



Αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες σε επίσημους καταλόγους αναγνωρισμένων εργοληπτών της χώρας τους, κατά την έννοια του άρθρου 50 του Π.Δ. 60/2007, απαλλάσσονται της υποχρέωσης υποβολής των δικαιολογητικών εκείνων που μνημονεύει το πιστοποιητικό εγγραφής τους.

Όλα τα ανωτέρω (α) έως και (η) στοιχεία, προκειμένου να είναι παραδεκτή η προσφορά του διαγωνιζόμενου, θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών. Αν στις ειδικές διατάξεις που διέπουν την έκδοσή τους δεν προβλέπεται χρόνος ισχύος των δικαιολογητικών, θεωρούνται έγκυρα εφόσον φέρουν ημερομηνία έκδοσης εντός των έξι μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας λήξης της παραλαβής των προσφορών. Οι ένορκες βεβαιώσεις, που τυχόν προσκομίζονται για αναπλήρωση δικαιολογητικών, πρέπει επίσης να φέρουν ημερομηνία εντός των έξι μηνών που προηγούνται της δημοπράτησης.

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε πρωτότυπα ή (κατ' επιλογή του διαγωνιζόμενου) σε νόμιμα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα (κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2690/99, όπως ισχύει).

Αντί επικύρωσης των φωτοαντιγράφων αρκεί η υποβολή (μαζί με τα φωτοαντίγραφα μέσα στο φάκελο δικαιολογητικών) υπεύθυνης δήλωσης του νόμιμου εκπροσώπου της διαγωνιζόμενης επιχείρησης περί του ότι τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι φωτοαντίγραφα του πρωτοτύπου.

Η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να αναφέρει επί ποινή απαραδέκτου ένα προς ένα τα δικαιολογητικά των οποίων βεβαιώνεται η ακρίβεια, χωρίς να απαιτείται αναφορά σε προσδιοριστικά της ταυτότητας των εγγράφων στοιχεία (αρ. πρωτ., ημερομηνία έκδοσης κ.λπ.).

Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) θεωρούνται πρωτότυπα. Ειδικά το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των ελληνικών αρχών (όταν προσκομίζεται ιδιαίτερα και δεν καλύπτεται από την ενημερότητα πτυχιού) υποβάλλεται σε πρωτότυπο ή φωτοαντίγραφο θεωρημένο από αρμόδιο υπάλληλο της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό. Το θεωρημένο φωτοαντίγραφο έχει τον ίδιο χρόνο ισχύος όπως και το πρωτότυπο (απόφ. Υπουργού Οικονομικών 1109793/6134-11/0016/ΠΟΛ.1223/24.11.1999, Φ.Ε.Κ. 2134 Β', όπως ισχύει).

Επισημαίνεται ότι τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν επικυρώνουν φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών των διαγωνιζομένων κατά ή μετά το διαγωνισμό, εκτός της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να περιέχονται στο φάκελο των δικαιολογητικών και να είναι ήδη επικυρωμένα με νόμιμο τρόπο, κατά την υποβολή του φακέλου. Τα δικαιολογητικά παραμένουν στο φάκελο και δε νοείται επίδειξη και απόσυρσή τους από τους διαγωνιζόμενους.

Εφόσον διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι ο διαγωνιζόμενος υπέβαλε ψευδή δήλωση κατά την παροχή σημαντικών πληροφοριών που ζητούνται στο διαγωνισμό, αποκλείεται.

### 23.3 Δικαιολογητικά Τεχνικής Ικανότητας<sup>69</sup>

.....

.....

#### Άρθρο 24 : Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

**Ο φάκελος της προσφοράς (προσφορά) των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει, επί ποινή αποκλεισμού, φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής και σφραγισμένο φάκελο Οικονομικής Προσφοράς, σύμφωνα με τα κατωτέρω:**

**24.1 Ο φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής περιέχει επί ποινή αποκλεισμού όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 23 και επιπλέον:**

1. Τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής του άρθρου 15 της παρούσας.
2. Το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και τις τροποποιήσεις του (για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζομένου και των εγγράφων τροποποιήσεων του (για Ο.Ε. και Ε.Ε.). Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν τα μέλη του Δ.Σ., ο εκπρόσωπος της Εργ.Επ., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους την Εργ.Επ. και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό, αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών. Τέτοια έγγραφα δεν προσκομίζονται σε περίπτωση ατομικών εργοληπτικών επιχειρήσεων.
3. Απόφαση του αρμόδιου, κατά το καταστατικό, οργάνου της Εργ.Επ., περί συμμετοχής στη συγκεκριμένη δημοπρασία (επί ατομικής εργοληπτικής επιχείρησης δε ζητείται). Δε θα γίνονται δεκτές αποφάσεις που αφορούν γενικά τη συμμετοχή σε δημοπρασίες. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας ιδιωτικό συμφωνητικό για τη σύστασή της και τα ποσοστά συμμετοχής των κοινοπρακτούντων μελών (εφόσον προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις ελάχιστα ποσοστά συμμετοχής σε κοινοπραξία) και δήλωση των νομίμων εκπροσώπων των κοινοπρακτούντων ότι σε περίπτωση ανάληψης του έργου θα ορίσουν κοινό εκπρόσωπο με συμβολαιογραφική πράξη, κατά το άρθρο 35 παρ. 4 του π.δ. 609/85.
4. Τα στοιχεία της νομιμοποίησης του φυσικού προσώπου που υποβάλλει την προσφορά για λογαριασμό της εργοληπτικής επιχείρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παρ. 43 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (ήτοι του νόμιμου εκπροσώπου ή εξουσιοδοτημένου ομόρρυθμου εταίρου σε περίπτωση Ο.Ε.

<sup>69</sup> Τα δικαιολογητικά τεχνικής ικανότητας ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 46 του Π.Δ. 60/2007 και αφορούν τις αλλοδαπές Εργ. Επιχειρ., που δεν είναι γραμμένες σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών. Μπορεί να τεθεί και για τις ελληνικές εργ. επιχ. μόνο αν υφίσταται εγκριτική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας η τεχνική ικανότητα πρέπει να αποδεικνύεται στο πρόσωπο μίας τουλάχιστον από τις κοινοπρακτούσες εργοληπτικές επιχειρήσεις (βλέπε υποσημείωση 23).

και Ε.Ε., του εξουσιοδοτημένου διαχειριστή σε περίπτωση Ε.Π.Ε. και του εξουσιοδοτημένου μέλους του Δ.Σ. σε περίπτωση Α.Ε.), εφόσον η νομιμοποίηση δεν προκύπτει σαφώς από τα δικαιολογητικά εν γένει της παρ. 24.1.2.

Σε περίπτωση Κοινοπραξίας υποβάλλονται στοιχεία νομιμοποίησης των εκπροσώπων των κοινοπρακτουσών επιχειρήσεων, αν την προσφορά καταθέτουν όλοι μαζί οι κοινοπρακτούντες ή συμβολαιογραφικό έγγραφο διορισμού του κοινού εκπροσώπου της Κοινοπραξίας.

5. Δικαιολογητικά Ονομαστικοποίησης μετοχών (αφορά ανώνυμες εταιρείες και έργα προϋπολογισμού πάνω από το εκάστοτε προβλεπόμενο όριο). Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους. Κατά λοιπά προσκομίζονται τα ακόλουθα στοιχεία :
  - α) **Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π., προσκομίζουν αα) αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς, καθώς και ββ) πιστοποιητικό της εποπτεύουσας (κατά τον Κ.Ν. 2190/20) την εταιρεία αρχής ότι οι μετοχές της είναι ονομαστικές (το ως άνω υπό ββ' πιστοποιητικό καλύπτεται από την Ενημερότητα Πτυχίου, εφόσον προσκομίζεται).**
  - β) **Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, εφόσον έχουν κατά το δίκαιο της έδρας τους ονομαστικές μετοχές, προσκομίζουν :**
    - αα) πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές.
    - ββ) αναλυτική κατάσταση μετόχων, με αριθμό των μετοχών του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.
    - γγ) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί το τελευταίο 30ήμερο πριν την υποβολή της προσφοράς.

Τα δικαιολογητικά αυτά προσκομίζονται στην αναθέτουσα αρχή και πριν την υπογραφή της σύμβασης επικαιροποιημένα κατά τον ίδιο τρόπο.
  - γ) **Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, που δεν έχουν κατά το δίκαιο της χώρας τους στην οποία έχουν την έδρα τους ονομαστικές μετοχές, υποβάλλουν :**
    - αα) Βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου.
    - ββ) Έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση μετόχων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών.

γγ) Αν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση μετόχων (με 1%), σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν οι μέτοχοι αυτοί είναι γνωστοί στην εταιρεία.

δδ) Αν δεν προσκομιστεί κατάσταση κατά τα ανωτέρω, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που οι μέτοχοι αυτοί δεν της είναι γνωστοί. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού δε μπορεί να κρίνει την επάρκεια της αιτιολόγησης, αν όμως επιδείξει τη δυνατότητα απόκτησης ή σύνταξης της κατάστασης αυτής τότε η επιχείρηση αποκλείεται.

**Τα ανωτέρω υπό β) και γ) έγγραφα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση και όσα εξ αυτών προέρχονται από δημόσιες αρχές, να είναι επικυρωμένα από αρμόδια αρχή της χώρας εγκατάστασης.**

6. Τα απαιτούμενα .....<sup>70</sup> μηχανόσημα του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (υπολογιζόμενα με βάση τον προϋπολογισμό του έργου, χωρίς Φ.Π.Α.) ή πρωτότυπο ισόποσο γραμμάτιο είσπραξης αγοράς ενσήμων Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (επ' ονόματι του διαγωνιζομένου). Η οποιαδήποτε υποδιαίρεση του μηχανόσημου καλύπτεται με ακέραιο μηχανόσημο.

**24.2 Ο σφραγισμένος φάκελος «Οικονομικής Προσφοράς» περιέχει συμπληρωμένο το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς της Υπηρεσίας.**

Το έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς υπογράφεται, επί ποινή αποκλεισμού, από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή της Κοινοπραξίας και όλες οι σελίδες μονογράφονται από τον ίδιο (μονογραφές που τυχόν λείπουν συμπληρώνονται μετά το άνοιγμα των προσφορών. Ακόμα κι αν αρνηθεί να τα μονογράψει ο διαγωνιζόμενος, τα μονογράφει η Ε.Δ. – άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85). Επίσης, εφόσον λείπουν συμπληρώνονται από τον προσφέροντα μετά το άνοιγμα των προσφορών τα ονοματεπώνυμα των προσφερόντων και οι σφραγίδες των επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση η έλλειψή τους δε συνιστά λόγο αποκλεισμού από το διαγωνισμό.

#### **Επισημαίνεται ότι:**

- α) αποκλείονται από το διαγωνισμό προσφορές, στις οποίες δεν αναγράφεται έστω και ένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης ομάδας εργασιών του εντύπου της οικονομικής προσφοράς ή το ενιαίο ποσοστό έκπτωσης στο σύστημα του άρθρου 6 του Π.Δ.609/85, ολογράφως και αριθμητικώς.**
- β) ότι η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης υπερισχύει της αντίστοιχης αριθμητικής<sup>71</sup>,**

<sup>70</sup> Τίθεται απ' την υπηρεσία ο συγκεκριμένος αριθμός των μηχανόσημων προκειμένου να αποφεύγονται αμφισβητήσεις από διαφορετικούς υπολογισμούς των συμμετεχόντων.

<sup>71</sup> Τα παραπάνω αναφέρονται στο σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του π.δ.609/85. Σε περίπτωση που εφαρμόζεται άλλο σύστημα οι σχετικοί όροι προσαρμόζονται ανάλογα.

2. Η σύνταξη Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης (ΠΠΜ) θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή ώστε να μην έρχεται σε αντιφάσεις με τη σύμβαση της εκάστοτε μελέτης και επομένως απαιτούνται οδηγίες για τη σύνταξή του.

3. Δεν υπάρχουν οδηγίες του Κύριου του Έργου όσον αφορά τον έλεγχο και την έγκριση ενός ΠΠΜ και αυτό το κενό καλύπτουν οι παρακάτω οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής, αποφασίζουμε:

Την έγκριση των συνημμένων οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Μελετών.

Από την απόφαση αυτή δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

## ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

#### 1.1. Στόχοι

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Μελέτης (ΠΠΜ) αφορά στην οργάνωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών για την εκπόνηση μιας μελέτης με στόχους:

- τον εντοπισμό εγκαίρως των αδυναμιών της Σύμβασης
- την άρτια εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης
- την εμπρόθεσμη παράδοση του κάθε σταδίου της μελέτης

#### 1.2. Εμπλεκόμενοι

Οι εμπλεκόμενοι σε μία μελέτη μπορεί να είναι :

- ο Φορέας Ανάθεσης
- η Προϊστάμενη Αρχή
- η Διευθύνουσα (Επιβλέπουσα) υπηρεσία
- οι Σύμβουλοι για Τεχνική ή / και Διοικητική Υποστήριξη του Φορέα Ανάθεσης
- οι Μελετητές
- οι Υπεργολάβοι ή / και Εξωτερικοί Σύμβουλοι των Μελετητών.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε μία μελέτη θα πρέπει να διαθέτουν την τεχνογνωσία που θα τους δίνει τη δυνατότητα να συντάσσουν, να αξιολογούν και να ελέγχουν την πληρότητα των προγραμμάτων ποιότητας, ο καθένας από τη δική του πλευρά.

#### 1.3. Ορισμός του ΠΠΜ - Διαδικασία Σύνταξης του ΠΠΜ

**γ)** αν παρουσιαστούν **ελλείψεις** στην αναγραφή των στοιχείων της οικονομικής προσφοράς (πλην εκείνων που επιφέρουν αποκλεισμό), **διαφορές** μεταξύ της ολόγραφης και της αριθμητικής τιμής ή **λογιστικά σφάλματα** στα αθροίσματα, τα γινόμενα ή τη στρογγυλοποίηση, **η Επιτροπή Διαγωνισμού διορθώνει** τα σφάλματα και αναγράφει την ορθή οικονομική προσφορά.

**Άρθρο 25: Διάφορα**

- 25.1** Η έγκριση κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου, και η διάθεση της σχετικής πίστωσης, αποφασίστηκε με την αριθμ. .... Απόφαση.
- 25.2** Ο Κύριος του Έργου μπορεί να εγκαταστήσει για το έργο αυτό Τεχνικό Σύμβουλο<sup>72</sup>. Ο Ανάδοχος του έργου έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τις δραστηριότητες του Τεχνικού Συμβούλου, που πηγάζουν από την συμβατική σχέση της Υπηρεσίας με αυτόν.
- 25.3**<sup>73</sup>

.....  
(Τόπος – Ημερομηνία)

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

.....

.....

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό πρωτ. .... απόφαση

<sup>72</sup> Προαιρετική επιλογή.

<sup>73</sup> Εφόσον στη Διακήρυξη τίθενται επιπλέον όροι τεχνικής ικανότητας, αναφέρεται η σχετική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως απαιτείται από το άρθρο 42 παρ.9 του ν.3316/05.

**Αριθ. Δ15/οικ.24298/05 (ΦΕΚ – 1105 Β/4-8-2005): Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ.1179/07 (ΦΕΚ 106 Β/31-1-2007) απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ**

## **Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 6, 45 και 46 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2940/2001 (ΦΕΚ Α' 180).
2. Την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν. 3263/2004 (ΦΕΚ 179/Α/28.9.2004).
3. Την διάταξη της παρ.14 του άρθρου 17 του ν. 1418/ 1984, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 42 ν. 3316/2005 (ΦΕΚ Α' 42).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 17 του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ Α' 223/1985) και των άρθρων 24 έως 29 του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ Α' 279/21.12.2000).
5. Τη διαπιστωθείσα εκ της εφαρμογής των υπουργικών αποφάσεων υπ' αριθμ. Δ15/οικ/10128/2003 (ΦΕΚ Β' 882) και Δ15/οικ/24900/2002 (ΦΕΚ Β' 833) ανάγκη απλοποίησης και εκλογίκευσης της διαδικασίας α) υποβολής των δικαιολογητικών και έκδοσης της Ενημερότητας Πτυχίου, καθώς και β) της διαδικασίας υποβολής των εκθέσεων δραστηριότητας.



6. Την ανάγκη επιβολής εισφοράς στις εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται από την παρ.7 του άρθρου 42 του ν. 3316/2005, λόγω των δαπανών (αυξημένες απαιτήσεις μηχανοργάνωσης, απασχόληση προσωπικού) στις οποίες υποβάλλεται η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ, λόγω α) της περιοδικής έκδοσης και χορήγησης της Ενημερότητας Πτυχίου, που απαλλάσσει αντίστοιχα τις επιχειρήσεις από την ανάγκη έκδοσης και προσκόμισης των αναγκαίων δικαιολογητικών σε κάθε διαγωνισμό δημοσίου έργου και β) της συγκέντρωσης και επεξεργασίας των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων και των εκθέσεων δραστηριότητας των παρ.5 και 6 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, σε συνεργασία και με Συμβούλους Ορκωτούς Ελεγκτές.

7. Το γεγονός ότι από τη παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

#### ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ

##### Άρθρο 1

Έννοια «Ενημερότητας Πτυχίου» Χρόνος ισχύος

1. Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι γραμμένη στις τάξεις 3 η έως και 7 η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) χορηγείται έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου» (εφεξής Ε.Π.), που προσκομίζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων και υποκαθιστά τα έγγραφα του άρθρου 2 της παρούσας, τα οποία δεν ζητούνται από τη Διακήρυξη ούτε υποβάλλονται κατά τη δημοπρασία. Η υποκατάσταση των επιμέρους δικαιολογητικών από την Ε.Π. χωρεί και στις περιπτώσεις που από τη Διακήρυξη συγκεκριμένου έργου εσφαλμένα δεν προβλέπεται η προσκόμιση Ε.Π.

Δεν υποκαθίστανται από την Ε.Π. και γι' αυτό, εφόσον ζητούνται από τη Διακήρυξη, πρέπει να προσκομίζονται ιδιαιτέρως στις διαδικασίες ανάθεσης, δικαιολογητικά που δεν απαιτούνται για την έκδοση της.

2. Η Ε.Π. εκδίδεται από την Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματών (Δ15) της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφεξής καλούμενη «υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ» και ισχύει για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την ημέρα έκδοσης της. Ειδικά τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής